Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 2-го ГРУДНЯ 1919. Ч. 143. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, DECEMBER 2, 1919. No. 143.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

КРИТИЧНЕ ПОЛОЖЕНЄ ПЕТЛЮРИ.

Ген. Петлюра хотів уступити зі своєю армією до Бесарабії, але Румунія на се не згодила ся.

ЛОНДОН, 26. падолиста. З причини, що галицько-українські війска опустили армію ген. Петлюри, ген. Петлюра опинив ся в критичнім положеню. Ген. Петлюра робив заходи, щоби ...ське правительство позволило йому уступити з армією ... Бесарабії, але без успіху.

(Вісти з Каменця до Української Місії у Вашінгтоні доносили, що вправді відкрито тайні зносини між ген. Денікіном і командантом галицьких війск, ген. Тарнавським, але що жадні українські війска не перейшли на сторону большевиків. Тісамі вісти доносили, що ген. Петлюра був приневолений під сильним напором зі сторони армії ген. Денікіна, опорожнити наперше Каменець, відтак Проскурів і перенести свій осідок до Козятина на Волини).

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСКА ПОЛУЧИЛИ СЯ З АРМІЄЮ ДЕНІКІНА.

Злука наступила над Збручем в подільській губернії.

ПАРИЖ, 30. падолиста. — Вістку, що польська армія перевела злуку з армією ген. Денікіна, команданта протибольшевицьких війск в полудневій Росії, потверджує нинішна телеграма з Варшави до „Прес де Парі".

Злука польських війск з армією ген. Денікіна наступила, як здогадують ся над Збручем на Поділю.

ГЕН. ДЕНІКІН ЗРІК СЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ В КОРИСТЬ ПОЛЬЩІ.

Таку заяву зложив ген. Денікін, приймаючи польську місію.

ОДЕСА, 18. жовтня. — Ген. Денікін приняв у своїй головній кватирі в Таганрозі (над Азовським морем) польську місію і заявив їй, що його правительство не має ніяких претенсій до східної Галичини ах по Збруч та взагалі до земель бувшої австрійської держави.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ПАРТІЇ ЗА ЗЄДИНЕНОЮ І НЕЗАЗИСИМОЮ УКРАЇНОЮ.

Заперечене вістки про перехід 20.000 галицько-українських війск на сторону ген. Денікіна.

(Телеграма до Української місії у Вашінгтоні).

ВАШІНГТОН, 29. падолиста. — Українська місія одержала нині слідуючу каблеграму з головної кватири з Проскурова:

Вістка про перехід 20.000 галицьких війск з армії Петлюри на сторону Денікіна є неправдива. Українське правительство довідало ся дня 12. с. м., що деякі особи, які стояли в звязи з головною командою війск, зложених з галицьких Українців, були в порозуміню з Денікіном. В заміну за понехане ідеї про українську державу Денікін пообіцяв був їм певні концесії. Інтригу викрито а ген. Тарнавського дня 12. падолиста арештовано і віддано до вязниці. Агентам Денікіна не вдало ся жадної частини галицької армії підмовити до переходу на його сторону. Галицько-українські війска, хоч ослаблені через непевність своїх командантів, ніколи не переставали бороти ся проти Денікіна.

Петлюра, головний комендант української армії, видав проклямацію, в якій очищує галицьку армію з пятна зради. Пригадуючи великі діла, які довершила ся армія в часі війни за независимість України, Петлюра каже у своїй проклямації: „Безнастанні скарги приходили до головної кватири з приводу злочинного і зрадницького поступованя бувшого команданта галицької армії, ген. Тарнавського, і його безсовісних спільників. Ген. Тарнавський—без дозволу і без відомости правительства і народа зєдиненої України — допустив ся ганебного вчинку, підписуючи недопускаємі услівя мира з ворогами цілого українського народа. За сей зрадницький вчинок не є відвічальна галицька армія, яка дала достаточно доказів своєї любови і самопосвяти, зрошуючи кровю своїх Січових Стрільців землі Великої України від Збруча до Киева і від Уманя до Вапнярки в обороні независимости України. Винні будуть покарані після военних законів, як собі на те заслужили. Републиканська галицька армія, нерозділна частина української армії, дасть нові докази своєї посьвяти новими чинами своєї хоробрости. Полумінь революції серед наших селян поширюєть ся далеко і широко на задах армії Денікіна. Нарід підняв оружє проти зусиль Денікіна влучити Україну до Росії. Наші брати пролівають свою кров, щоби купити для своїх дітий красше будуче жите в свобідній державі. Взиваю до зброї весь нарід України. Взиваю його до геройських діл в боротьбі".

Українські повстанці і таращанська дивізія, зложена з 20.000 війска, контролюють середну Україну по заду армії Денікіна. Головна кватира Петлюри стоїть з ними в порозуміню.

Всі партії на Україні (східній Галичині і властивій Україні) підпирають теперішне українське правительство, якого політична програма позістала тасама, що й давнійше, а іменно злука всіх земель з переважаючим числом українського населеня, независима демократична републиканська, мирне спожите зі всіми сусідами і порозуміне з ними відповідно до вимог взаїмних інтересів.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

(З львівського дневника „Вперед" з 31. жовтня 1919).

Голова управи Українського Червоного Хреста подає у віденській українській часописі „Воля" деякі інформації з діяльности сеї інституції в области помочі повертаючим з України і через Україну военниб полоненим і збігцям. В приближеню военних полонених ріжних народностий налічуєть ся тепер 500 до 700 тисяч. Всі вони находять ся в Сибірі. Збігців начислюєть ся 2½ до 3 міліонів. Вони ділять ся на уроженців Польщі, Галичини, Литви, Білоруси й України.

В сей час збігці находять ся головним чином у Великоросії і почасти в Сибірі. Після скількости перше місце займають збігці з Польщі, друге — Українці, третє — Литовці й Білоруси, а останнє — Галичани. Вповні зрозуміле стремлінне сеї великої маси вернутись до рідного краю зустрічало на своюму шляху цілий ряд перепон, з яких найбільш серіозними і не до усуненя є такі: 1) закритте границь між Великоросією а Україною, 2) брак і розстрій зелізничого транспорту.

З хвилею, коли до Киева увійшли большевики, границі між Україною і Великоросією відкрились, і на територію України стремить великий потік збігців та полонених, який з кождим днем збільшуєть ся, загромажує зелізнодорожні стації, узли й двірці. Сей стихійний здвиг у звязку з харчевою крізою грозив широким поширенєм епідемічних хоріб, остаточним розрушенєм транспорту і народнього господарства.

Було цілком зрозуміло, що сей стихійний незорганізований, нікими невдержаний і безустанний здвиг збігців і полонених, який проходив у дуже тяжких харчевих і санітарних умовинах, треба було урегулювати і надати йому характер організованої і планової реевакуації. Таким регулюючим і організуючим органом явив ся Український Червоний Хрест, який взяв на себе ініціятиву і фактичне веденє справи евакуації біженців та полонених.

В першу чергу було розроблено точний плян евакуації, який в схематичному виді представляєть ся так:

1) Евакуація на Польщу і Німеччину. Евакуаційні лінії такі: а) Бахмач-Київ-Шепетівка-Ковель, б) Бахмач-Київ-Сарни.

2) Евакуація на Галичину і бувшу Австро-Угорщину. Евакуаційні лінії такі: а) Бахмач-Київ-Жмеринка-Волочиска, б) Бахмач-Київ-Радивилів.

3) Евакуація на Литву ішла по лініях означених від б) пункта 1-го з поворотом: Сарни-Лунинець-Минск — і крім того регулювалась і Москвою безпосереднім шляхом: Москва-Минск.

4) Евакуація на Україну ішла всіми тими евакуаційними лініями в напрямі на Київ, а по части і минаючи його.

З огляду на те, що наслідком военних обставин не завсїди можна було для евакуації користуватись зелізницею, був зорганізований теж „гужевий" евакуаційний пункт в напрямі: Київ-Житомір-Новгород Волинський-Рівне-Клевень до демаркаційної лінії. Коні і пiводи давано збігцям і полоненим безплатно. На всіх стаціях, які находились на шляхах евакуації, утворено медично-санітарні і харчеві пункти, яких характер і розмір залежав від значіння транзітної чи узлової стації.

Для приняття й евакуації полонених з Болгарії, Туреччини і бувших солдатів з Франції зорганізовано в Одесі етапно-роздільний і лікарсько-харчевий пункти, які приймають і транспортують дальше ешалони, що прибувають зі згаданих країн, в напрямах Одеса Харків і Одеса-Київ.

У звязку з обставинами военного часу і частими змінами боєвих та демаркаційних ліній Український Червоний Хрест не міг обняти своєю роботою усіх намічених справ, бо та або инша територія оставлялась часто поза границями, куди досягав Український Червоний Хрест.

Потік збігців, який через війну не мав змоги пробиратись та евакууватись через цілий ряд боєвих ліній, задержуєть ся на етапах, в таборах і окремо уладжених пунктах, які широко розвинені в Харківській, Катеринославській, Чернигівській, Полтавській, Херсонській і Подільській губернії.

На всіх етапах, пунктах і инших лікарсько-харчевих закладах полоненим і збігцям оказуєть ся поміч: а) харчева: пів фунта хліба в день, чай, цукор і два рази денно горяча страва; б) медична: амбуляторний приєм, ізоляція хорих в лазеретах і шпиталях; в) санітарно-гігієнічна: купіль, стрижка, десінфекція біля, одежі і річий. Крім того защіплювалась віспа і приміняло ся протитифну суроватку по методу „tetravaction"; г) збігцям і полоненим, які потребували негайної помочі, видавано біле й одежу. Задля організації правильного руху і пропуску полонених та збігців, які їхали зорганізованими ешалонами через боєві лінії противників, Український Червоний Хрест звернув ся через своїх представників по радіотелеграфу до Інтернаціонального Червоного Хреста з проханнєм — вплинути на воюючі сторони, щоби вони приймали і пропускали ешалони збігців через боєві лінії. Результатом сього була згода воюючих сторін — без перешкоди пропускати такі ешалони, які і фактично проходили через демаркаційні лінії після вказівок военної команди обох противних сторін.

В діяльности Українського Червоного Хреста по евакуації полонених і збігців за час від 15. лютого до 11. серпня 1919 р. треба згадати про те: 1) За весь сей короткий час удалось розгрузити від збігців і полонених всі зелізнодорожні стації, узли, вагони і сконцентрувати сю филю людий в етапи і пункти; 2) Всю ту масу зареєстровано по карточній системі; 3) Всіх їх звесінфекціоновано, вимито і накормлено.

Щодо числа евакуованих до дому то робота виказуєть ся в таких числах:

А) Полонених евакуовано 6 повних ешалонів в загальній сумі 15.000 осіб. З них 5 ешалонів по лінії Київ-Жмеринка-Волочиска, і один ешалон по лінії Київ-Шепетівка-Радивилів-Броди-Львів.

Згадана висше цифра евакуованих полонених є неточна із слідуючих причин: коли видано декрет про мобілізацію військово-полонених, Український Червоний Хрест міг евакуувати до дому тільки тих полонених, які були признані нездібними до військової служби в інтернаціональних червоних частинах. Декрет про мобілізацію приміняв ся зі строгостю особливо в Києві. Велика скількість полонених, попадаючи на Україну, щоб уникнути мобілізації, уникали приїзду в Київ та обертались за помочию на етапи на лініях евакуації поза Києвом. Всіх їх заосмотрювано в харчі і відправлювано далі. Рахунки і сю категорію, цифра евакуованих та полонених буде значно більша. Ми будемо близкі до правди, коли ту цифру доведемо 40.000 до 50.000 осіб.

Б) За вказаний час одержало поміч 60.000 збігців. З них на Польщу і Галичину відправлено 20 ешалонів числом 30—35 тисяч і 4 ешалони на Литву та Білорусь числом 6—8 тисяч осіб. Гужевим шляхом відправлено з Житомира в Польщу до 10 тисяч осіб.

В) Салдатів бувшої російської армії принято в Одесі й евакуовано за весь час транспорти числом 5 до 6 тисяч осіб. Таким чином обслужено за весь час приблизно до 100 тисяч осіб. З них в шпиталях пробувало 5—10%, 2.000—4.000 осіб.

Український Червоний Хрест, звертаючи свою діяльність у справі реевакуації збігців і полонених ріжних держав по думці тих гуманних принципів, які написані на його прапорі, має надію на Червоні Хрести тих держав, в яких тепер находять ся українські полонені. Широкою помочию тих Червоних Хрестів і авторитетом Інтернаціонального Червоного Хреста десятки тисяч українських громадян, які томлять ся на чужині, могли би дістати змогу скорше повернути до дому для мирної творчої праці.

ЗЄДИНЕНЄ СОЦІЯЛІСТИЧНИХ СИЛ НА УКРАЇНІ.

Клич кинений ще перед пару тижнями Центральним Комітетом соціял-демократичної партії в Каменці розійшов ся широким відгомоном по Україні. Зі всіх сторін доносять про зібрання, на яких беруть участь члени української соціяльно-демократичної партії, українських соціялістів революціонерів, жидівського Бунду, Поалей-сіоністів а навіть московських меньшевиків.

Один з вождів меньшевиків тов. Аксельрад заявив ся тепер за незалежностю України. На тім становищі стоять і меньшевицькі організації в Києві. Жидівські соціялісти з „Бунду" і з Поалей-сіоністів мають своїх представників в теперішньому міністерстві Української Народньої Републики.

Всі соціялістичні збори ухвалюють однозгідні резолюції, що в тій хвилині, коли повстає марево „неділимої" всі соціялісти мусять станути разом в обороні загроженої Української Народньої Републики. Тут мусить бути один, сильний, спільний фронт.

Се зєдинене важне ще і з другого боку. Воно буде запорукою і гарантією проти евентуальних змагань нашої евентуальної української реакційної течії, що хотіла би перевести свої пляни проти волі народніх мас на Україні.

Тому і ми витаємо з радостю се зєдинене соціялістичних сил на Україні і бажаємо йому найкрасших успіхів для добра всего пролетаріяту нашої Републики.

ЧОРНОМОРСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ.

Міністер для Бесарабії **Ункулець** заявив співробітникови грецької газети „Патрі", що в недалекій будучині мусить утворитись союз держав, які окружають Чорне море. В склад такого союза увійшли би: Вірменія, Кавказ, Україна, Румунія, Греція і Болгарія, а навіть Югославія і Чехія. Завданнєм сього союза буде боронити зовнішних інтересів і запевнити собі належне становище серед великих держав.

СТАРІ МАПИ УКРАЇНИ.

Граф Михайло Тишкевич віднайшов у ватиканській бібліотеці географічні карти з XV. і XVI. віку, в яких очеркнені границі України. На карті, зладженій Миколою а Куза в 1491 р. Україну названо Поділлєм. Є вона відмежена докладно від Московщини, яку він називає Татарією. Райч (Univ. Cogniti orbis tabula, 1529, Roma 1508) відріжнює Подолію від Московщини. Дієго Ріберо, 1529, називає Україну Сарматією, а Московщину Гіпербореєю. Сім. Грінаус, 1532, відокремлює також Московщину від України, яку іменує старим іменем Сарматія. У всіх тих картах назначено оба краї у боку малої Польщі, як два віддільні і широкі простори.

Новійші карти Гомана (Atlas novus, Ukraina) і Лявасера де Бопляна (Ukraina nova de lineatio) вважають Україну за одиницю, відокремлену політично й географічно, відділюють її територіяльно від Московщини і Польщі та влучають Львів і Холм до українських територій.

ЗА ПРИЗНАНЄ НЕЗАВИСИМОСТИ МОЛОДИХ РЕПУБЛИК.

Ноту вісьмох републик східної Европи, надіслану дня 9. жовтня с. р. президентови Клемансо в справі їх независимости підписали: А. М. Тойчибашев, голова делегації Азербайджану; А. М. Чермоєв, голова делегації Північного Кавказу; М. Чхеїдзе, голова делегації Грузії; Л. Бич, голова делегації Кубані; І. Сескіс, голова делегації Латвії; граф Тишкевич, голова делегації України.

В РОСІЇ.

ЛІТВІНОВ ПРО СТАНОВИЩЕ САВЄТСЬКОЇ РОСІЇ ДО ИНШИХ НАРОДІВ ДАВНОЇ РОСІЇ.

Савєтське правительство стремить до добровільної федерації народів.

ЛОНДОН, 1. грудня. — Максим Літвінов, представник російського савєтського правительства, розмовляючи довше з кореспондентом часописи „Дейли Гералд" в Копенгаген, представив коротко положенє савєтської Росії.

Літвінов заявив, що савєтське правительство не має рішучо ніяких імперіялістичних цілий і ніколи не мало наміру в якімнебудь напрямі поширювати свої границі.

Ідеалом савєтського правительства є федерація народів, які є звязані з Росією будьто через своє географічне положенє, будьто через відносини економічні. Савєтське правительство зовсім не має наміру змушувати до федерації Грузинів, Українців, Латишів або инших. „Савєтське правительство годить ся на відокремлене всіх в надії, що природний економічний союз злучить з часом знова всіх разом", заявив Літвінов.

Щодо внутрішнього положеня в Росії то праця буде о скільки можливе знаціоналізована, а платні устелені відповідно до занятя, заявив дальше Літвінов. Для адвокатів прийдуть правдоподібно тяжкі часи, бо давні закони перестали істнувати а з причини знаціоналізованя землі відпадуть спори о право посіданя і власности. Адвокатам позістане лише оборона в справах карних.

НЕДОБИТКИ АРМІЇ КОЛЧАКА ВТІКАЮТЬ В НАПРЯМІ ІРКУТСКА.

Війска большевиків здобули 120 гармат і взяли 30.000 полонених.

ВЛАДИВОСТОК, 25. падолиста. — Армія адмірала Колчака утікає дальше на схід від Омска, не ставлячи жадного опору війскам большевиків.

Війска Колчака мають намір утворити в околиці Іркутска нову боєву лінію.

Переловлена бездротна телеграма большевиків доносить, що при здобутю Омска попало в руки большевиків 10 генералів, 30.000 жовнірів і 120 гармат.

Північно-західне російське правительство ген. Юденича уступило.

СТОКГОЛЬМ, 27. падолиста. — Одержані вісти доносять, що північно-західне російське правительство уступило і що ген. Юденич буде на будуче займати становище представника всеросійського правительства Колчака в Естонії.

Нове всеросійське правительство.

ІРКУТСК, 23. падолиста. — Адм. Колчак іменував міністра внутрішних справ Пепеляєва премієром і поручив йому утворити новий кабінет.

Бувший премієр Вологодський зістав іменований головою комісії, яка приготовляє виборчу реформу до установчих зборів.

В програмі нового правительства лежить зменшенє військового впливу в житю цивільнім.

Адм. Колчак перебуває на боєвім фронті.

Ген. Гайда видалений зі Сибіри.

ІРКУТСК, 25. падолиста. — Ген. Гайда, бувший командант чесько-словацьких війск на Сибіри, який стояв недавно на чолі революції у Владивостоці, опустив Росію дня 20. падолиста. Перед відїздом ген. Гайда був приневолений зложити приреченє, що не поверне ніколи до Росії та що не буде брати жадної участи в боротьбі проти всеросійського правительства.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАХИТАНЕ.

ЛОНДОН, 28. падолиста. — З достовірного жерела доносять, що становище премієра Падеревского є сильно захитане з причини, що йому невдало ся забезпечити польських прав в нафтових теренах східної Галичини, до чого Поляки вважають себе управненими.

Як се дальше доносять вісти, Поляки заявили були готовість поставити 400.000 армію і здобути Петроград та Москву під слідуючими трома услівями:

1. Признане їх домаганя щодо східної Галичини.

2. Федеральна унія між Польщею і Литвою, творячи в сей спосіб проти большевиків і проти Німців охоронний вал від Балтійського до Чорного моря.

3. Аліянти і Злучені Держави мають покрити кошти удержаня польської армії у военних операціях проти большевиків.

Коли би Падеревскі мусів уступити, вплив здобули би австрійські Поляки, що викликало би нові внутрішні заворушеня в Польщі.

Нове польське правительство.

ЛОНДОН, 29. падолиста. — Польське пресове бюро доносить, що вчера польське правительство уступило, але сойм ухвалив знова довіре премієрови Падеревскому, поручаючи йому утворене нового кабінету.

Польські демократи тратять вплив.

ВАРШАВА, 28. падолиста. — Клопоти премієра Падеревского вказують, як трудно управляти державою без конституції і без уложеної парляментарної системи. Теперішне правительство не є зложене з представників політичних партій і ніодин з міністрів не є членом сойму. Коли Падеревскі утворив перше правительство, тоді народова демократична партія (вшехпольська) становила з консерватистами і иншими елементами правиці і центра більшість в парляменті для ріжних важних державних питань. Але ся більшість розбила ся з приводу голосованя над земельною реформою, коли національні демократи станули по стороні дідичів.

Теперішна коаліція є утворена з 4 груп центра: селянської партії, яка числить около 120 послів; національної христ. демократичної робітничої партії, до якої належить більшість послів з Познанщини під проводом кс. Адамского; національної робітничої партії і так званої коаліційної групи, яка обіймає послів, котрі покинули національних демократів і стоять під проводом президента міста Лодзі, Скульського. Нова коаліція має запевнену абсолютну більшість голосів і на ню можна числити, що вона ухвалить предложену правительством конституцію.

Брак поживи в Польщі.

ВАРШАВА, 28. падолиста. — Відносини щодо поживи є також лихі, як і передше. При правильних відносинах місьске населенє в Польщі потребує для своєї потреби 20.000 тон збіжа тижнево. Через кілька тижнів перед ухваленем закону, на підставі котрого віднесено державний монополь поживи, тижнева достава поживи спала до 4.000 тон. Через останні три тижні державні склепи не одержали зовсім поживи і ціна за фунт хліба піднесла ся на 10 марок.

Одного перемиського спекулянта поживою, іменем Бродгайма, засуджено на смерть за крадіж збіжа з державних складів.

Тісамі причини, які викликали голод вже так скоро по жнивах, будуть мати вплив на відносини щодо поживи через протяг цілого року. Вчасні морози знищили бараболю. Вже від давна було предсказане, що в році, коли Польща буде освобождена, будуть дві зими. І пророцтво сповнило ся. Бараболі займають по збіжу перше місце щодо поживи в Польщі. Щоби хоч в части зарадити лихови, Америка вислала 100.000 тон бараболь.

В РУМУНІЇ.

Престол румунського короля хитаєть ся.

ПАРИЖ, 29. падолиста. — Телеграма з Букарешту до часописи „Увріє" доносить, що в Бесарабії, Трансильванії і на Буковині є поширений сильно рух в ціли перетвореня Румунії в републиканську державу. На чолі републиканського руху стоять ген. Фофоца Авареску, бувший міністер війни і Таке Іонеску, бувший міністер без теки.

Династія находить ся в критичнім положеню.

(Вже давнійші вісти доносили, що королева виїхала з дітьми до Італії задля небезпеки перед революцією. Бувший наслідник престола, який одружив ся з дочкою одеського професора і зрік ся королівського престола агітував при останних виборах в користь соціялістів).

Греки проганяють короля.

ЖЕНЕВА, 29. падолиста. — Телеграма з Легано доносить, що з приводу замаху проти премієра Венізельоса видалено короля Александра за границю.

Телеграма доносить, що король Александер прибуде небавом до Люгано, щоби жити разом зі своїм батьком Константином, який перебуває тепер в Ціріху.

Доси не одержано урядового потвердженя сеї вістки.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief, ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Ставаймо до боротьби за волю галицької України всі як одна велика громада; одна непоборима і незломна у своїй сталевій постанові і своїм сьвятім стремлїню до волї і свободи рідного краю, рідного народу, довго мученого і катованого в неволї!

Не розпука — а завзятє!

Не безрадність — а одна зорґанїзована думка, праця і боротьба!

Не уступити — але видержати і йти все вперед!

Побіда належить до борців і до завзятих і до тих, що борють ся за правду!

БОГАТА УКРАЇНА ВИЙДЕ ПОБІДНОЮ.

(З українського Пресового Бюра в Голяндії).

Антверпенська часопись „La Metropole" надрукувала в числї з 13-го жовтня с. р. статю п. з. „Україна — хлїборобський край". Ся статя написана на підставі виданої в окремім бюлетенї Українсько-го Пресового Бюра в Голяндії статї д. М. Йорша: „Народне господарство України" та инших бюлетенів.

Ся статя в українськім перекладі звучить:

„Хоч і вірно, що в економічному життю малі держави ґрупують ся для взаїмної допомоги, щоб почувати себе сильнїйшими, але ми бачимо також, що маленькі держави, після того, як вони звільнились від панування великих держав, що використовували безсилле малих держав тільки для свого добра, як одержали своє місце під сонцем волї і незалежности, хотять сьогодня увійти в ряди комерційних (торговельних) націй і працею та продукцією осягнути також сю комерційну діяльність, що характеризує добробут і богатство країни.

Між сими державами, що недавно вийшли з неволї, наші погляди звертають ся до українського народу, який настільки сьміливий, як і хоробрий, впертий робітник, має великі здібности і тверду волю стати нацією разом з другими европейськими націями.

Україна, як ми вже се показали, уявляє із себе нове поле діяльности для націй західної Европи, які простягаючи великодушний акт визволення і на Україну, знайдуть в сій країнї місце продажі своїх виробів, таксамо як і безмежне жерело хлїба, стільки необхідного для численного населення промислових і вугольних країн Европи.

Безумовно Україна, в порівнаню з другими країнами, є тепер бідна богато річами: давня українська нація, яка не мала можливости розвитку під російським ярмом, страшенно потерпіла, як і всі малі нації, що були замішані в ту сьвітову катастрофу; хаос революції знищив деяку скількість маєтків; промисловість є в страшному положеню; гроші, зібрані в руках селян, не мають ніякої вартости за кордоном. Кілька копалень, заводів і фабрик майже або зовсім не працюють, або їх машини та всякі инші прилади зменьшились у вартості, з причини перебільшеного вжитку за час війни без відповідних направ, з відсутности доброї адміністрації і власної готівки в банках.

Підприємства не мають нї готівки нї кредиту. Машини мусять бути відновлені, та деякі матеріяли прибути із закордону, щоб фабрики мали змогу працювати. Деякі цукроварнї і горальнї були знищені підчас селянських повстань і численні копальні були залиті водою, позаяк помпи не працювали.

Але, з другого боку, Україна зі своїм чорноземом, таким богатим і родючим, обіцює велику вигоду державам, що допоможуть її економічному розвиткови, її комерційному і фінансовому відродженю.

Наведена низше таблиця показує скількість врожаю хлїба на Україні:

	В тонах:
Яра пшениця	2.114.754
Озима пшениця	3.606.559
Ячмінь	3.860.000
Гречка	311.475
Жито	3.606.557
Овес	2.147.541
Цукровий бурак	4.729.180.328
Тютюн	45.885.246
Картопля	3.770.490

В 1904 р. Україна виробила 43,5% всього ячменю, що дала европейська Росія, а коли ми ще додамо Таврію, то загальна продукція України досягне 3.475.410 тон, себто більше як половина (51,7%) всеї продукції европейської Росії.

Продукція цукрового бурака також дуже велика, позаяк вона досягає 73,3% всеї продукції в европейській Росії. Щодо тютюну, то Україна виробляє більше половини всеї продукції европейської Росії, а коли ми додамо виріб українських частин Таврії, Бесарабії і українських територій Кубанї і Дону, то продукція тютюну на Вкраїні досягне більше як три пятих сього виробу европейської Росії в 1904 р.

В торговельному додатку до „Таймса" з 11. жовтня читаємо, що Данїя збираєть ся відновити свої торговельні зносини з Україною. В 1914 р. Україна вивезла до Данїї на 200 міліонів корон ріжного лену та на 20 міліонів корон насїння конюшини, вики і люцерни.

Що-ж треба для того, аби союзники взяли найширшу участь в сільсько-господарському використовуванню України та у вивозї лишків її продукції? Передівсім треба, щоб створились могутні товариства для розвитку того сільського господарства, такого богатого і родючого; треба, щоб союзники постарчили Українцям найновійші прилади для збільшення сеї — вже дуже богатої — продукції; треба, щоб капітали союзників мали перемогу на Вкраїні, як своїм впливом, так і своєю скількостю; треба, щоб і там не дано було Нїмцям змiцнитись і загарбати більшу частину добра.

Майже весь український хлїб вивозить ся Чорним і Азовським морем до Анґлїї, Франції, Італїї, і в меньшій скількости до Нїмеччини. Хлїб, що вивозить ся з других частин Росії, перевозить ся через Балтійське море до Нїмеччини, Данїї та инших країв.

Як що, з другого боку, валюта стане вигіднїйшою, а перевіз дешевшим, імпортери, великі мореплавські фірми зможуть з користю звернути свої погляди до Чорного і Азовського моря.

Україна, через тверду волю свого народу, який хоче тільки жити, та через скількість своїх богатих хлїбом земель, може сподіватись вийти сильною і могутною з тих часів революції.

Гаґа, 13-го падолиста, 1919 року.

МІЖНАРОДНИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ЗАГОВОРИВ.

З Женеви, у Швайцарії, доносять, що Міжнародний Червоний Хрест у Швайцарії одержав як найгірші вісти про положеннє в деяких польських і румунських таборах полонених. В Берестю Литовськім відпоручники Міжнародного Червоного Хреста застали пряме цвинтарище. **В чотирох таборах було там приміщено 10.000 Українців, з яких у серпнї мерло по 180 денно душ на тиф і дезинтерію наслідком лихих харчів.** Хто ще не загинув, мусить у лахміттю лежати на голій підлозі.

Міжнародний Червоний Хрест звернув ся до польського уряду, щоби поліпшив долю полонених.

• • •

З польського Червоного Хреста доносять: Заряд розвідного бюра польського Червоного Хреста у Львові одержав звіт про поворот спеціяльної місії, що в її склад увійшли: Дора Вінницка з рамени польського Червоного Хреста, представники комітету міжнародного Червоного Хреста: др. Г. Шатні, В. Гльор, і представник французької військової місії др. Камус. Місія звиділа табор інтернованих в кріпости Берестю і провірила подрібно условини, серед яких живуть тамошні полонені.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

Московські написї на памятнику Хмельницького в Киеві.

Як доносить „Кіевлянинъ", написї на памятнику Хмельницького у Киеві, які за Центральної Ради змінено на українські, казав ґенерал Бредов змінити на московські і додати слова: „единая, недѣлимая Россія".

Товарообмін з Польщею.

З Каменця доносять, що згідно з умовою з дня 7. жовтня товарообмін з Польщею вже розпочав ся. Зі Станиславова прибуває 7 ваґонів хлїборобських машин.

Під Денікіном.

Українська телеґрафічна аґенція доносить, що в одній місцевости на Україні, в часї богослуження, яке правив український сьвященик, впали денікінські банди і побили його нагаями. Український уряд заносить протест перед цїлим культурним сьвітом проти такого розбою.

„Невдячні!"

Денікінський ґенерал фон Бредов, невдоволений з повстання українського селянства, запросив до себе представників київської преси і між иншим сказав:

„Ми прийшли на Україну в цїли створення тут ладу і спокою. Команда добровольчої армії нїколи не надїялась від Українців такої невдячности, яку тепер бачить. **Маю цїлий ряд телеграм від урядових осіб, які сповіщають, що в ріжних областях України селяни повстають проти нашого війска.** Ще раз підчеркую, що сї дїла є чорною невдячностю. Добровольча команда увільнила український народ від большевиків, а він відплачуєть ся в сей спосіб, що нападає на наші війска. Добровольча команда зарядить відповідні способи для подавлення повстань і в тій цїли висилає до місцевостий, обнятих повстанням зоружені карні віддїли, які мають як найострійше поступати.

Населеннє Киева.

Як повідомляє київська газета „Вечерні Огнї" вияснились результати переписки, яка була зроблена в Киеві в марті с. р.

Всього населення в Киеві 540.808 душ. По національностям: Росіян 232.148 душ (42,9%), Українців 128.664 (30,8%), Євреїв 114.524 (26%), Поляків 36.828 (6,8%), „малоросів" 8.259 (1,5%), Мешканців инших національностий 29.385 (3.8%). З них більше всього Білорусинів (5.400); дальше йдуть Німції (3.405), Чехи (2.381), Латиші (1.550), Литовції (1.158), Грузини (621), Естонції (368), Французи (384), Румуни (301), Вірмени (756), Китайції (209).

По даним переписї 1917 року всього цивільного населення в Киеві було 467.705 душ: Росіян з них було 231.403 (50,3%), Українців 56.225 (12,2%), Євреїв 87.246 (19%), Поляків 42.821 (9,3%), „малоросів" 20.567 (4,5%).

Як бачимо, число сьвідомих Українців зросло за несповна два роки більше як у двоє; число „малоросів" зменьшилось до незначної скількости. Київ зачинає швидко прибирати український вигляд.

ВІСТИ З НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ЛЮБАЧІВ.

Староста. — Апровізація. — Американські дари на пасок. — Збіже на ззсів для „вибранців". — Що на се висші власти?

Любачівським староством завідує тепер знаний зі свого урядовання в Мостисках, староста гр. Руссоцкі зі своїм секретарем Шуменьским, які дають ся нещасному населенню добре в знатє.

Від зелених сьвят цїлий повіт не бачив цукру, нї инших провіянтів. Коли на пів кільоґрама лихого жовтого цукру треба було аж рецепти фізика і підпису старости, то „політичні" панї зі староства цїле лїто смажили конфітури і мармоляду та випікали торти, бо для них цукру, і то білого, не бракувало.

Коли прийшли американські убрання для бідних, то що лїпші розібрали поміж себе пане зі староства, а бідакам лишились тільки лахи. Трикотові річи продано купцям на пасок (на продаж для визиску).

Надіслане на засів збіже роздали теж панї зі староства між своїх, як різникови Медерови, нотареви Ґентерови і директорови каси ощадности Шопіньскому 4 кірції. Селяни рільники не дістали знова нїчого.

Нїхто з висших властий в сю господарку не вгляне мимо ріжних донесень і просьб.

(Так пише польська ґазета „Тигоднїк Ярославскі").

СТРИЙ.

Демонстрація зелїзничників. — Апровізаційні відносини.

Минулого тижня (в другій половині жовтня с. р.) не дістало населеннє міста нї кусника хлїба. Се викликало заворушеннє серед зелїзничників. Настрій дуже бурливий. В четвер минулого тижня зібрало ся близко 2.000 зелїзничників та пійшли до маґістрату на засїданнє прибічної ради, щоби запитати батьків міста, чому в містї нема що їсти. Депутацію зелїзничників впущено на салю нарад. В часї дискусії порушено тяжке апровізаційне положеннє міста. Коли зважити, що на осінь нема що їсти, то які вигляди на будуче? Зелїзничникам обіцяно матеріяльну поміч. Супроти того демонстрація закінчила ся спокійно.

ЦІШАНІВЩИНА.

Непорядки в Старім Селї.

Які невідрадні відносини завелись у нас, найкрасшим доказом того Старе Село. Колись одно з найкрасших в повітї, нинї не проявляє ніякого життя. Причиною сього є відношеннє польської меньшости. Була в нас громадська рада, вибрана ще за покійної Австрії, нїхто проти неї не виступав. Аж сього року не подобалась наша рада спів-селянам Полякам і вони дуже хитро її усунули. Тайком зібрались в „кулку рольнїчім", зложили свою лїсту і післали її до затвердження староству. Староство зразу мало вислїдити сю справу, та доси того не зробило. Так отже вже три місяцї урядує у нас самозванча громадська рада, не питаючись нікого, чи вона має право вести громадську господарку.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Перенесеннє старости. — Паскар причиною огню. — Апровізація.

Тутешний староста Гелєр перенесений до Ярослава. Відїзд його з Перемишля викличе певно велику радість в кругах деякої части населення, але тої з гори. Пригадуєть ся його неприсутність на весну сього року, коли то з таким заінтересованнєм писали про се яко завішеннє його в урядованню. Наслїдник ще не назначений, а його функції сповняти-ме покищо один з урядників.

Особовим поїздом з Ряшева їхав паскар з невеличким засобом бензини. З невідомої причини на перемиському двірци загоріла ся бензина і цїлий віз опинив ся в огнї. Серед подорожних повстала велика паніка; всї зачали вискакувати вікнами і дверми, причім три особи віднесли тяжкі рани.

Щоби запобігти недостачі харчевих середників, вибрано апровізаційну комісію, в склад якої увійшли делеґати міста і представники купців.

Поміч проти голоду.

І. Елліс, член американської харчевої комісії для Польщі, що обїхав лїтом с. р. Галичину, Холмщину і частину Волинї та зложив тепер звіт про положеннє в сих околицях, **стверджує, що східна Галичина потребує негайної харчевої помочі, бо люди вже тепер живуть тільки отрубами, корінцями і мохом.** Коли людям не допоможеть ся перед зимою, то вони напевне зигнуть з голоду.

Територія на схід від Буга, між Львовом і Вильною знищена цїлковито, до чого причиняють ся також польські війска. Край від Кобрина до Пинська здовж Припетських болот цїлком знищений і бідний. Коли тут не буде помочі до трох місяців, то люди мерти-муть як мухи.

Західна Галичина (польська) заосмотрена добре в харчі і не потребує ніякої помочі.

Польські пани будуть робити горівку в краю голоду.

Варшавське мінїстерство апровізації і фінансів рішило урухомити горальнї і призначило для них 200 тисяч метричних сотнарів бульби і 5 тисяч сотнарів ячменю. Мінїстерства кплять собі з голоду населення, коли потрібні і необхідні споживні средства дають переробльовати на горівку.

Зелїзна руда в Галичинї.

В Руднику над Сяном відкрито поклади зелїзної руди.

В ЦАРСТВІ СВАВОЛЇ.

Денікінська цензура на українські видання гірша від царської.

Українська часопись „Промінь", що виходить у Киеві, доносить 27. вересня, що „Комиссія для сбора матеріяловъ по исторіи освободительной войны отъ большевиковъ" під проводом відомого чорносотенця Савенка сконфіскувала і засудила на знищеннє 118 українських книжок.

Ґазета „Промінь" обговорюючи сей факт, завважує, що нова, добровольча цензура гірша царської. І то суща правда. Савенкови видались небезпечними **навіть такі книжки, які свобідно ходили підчас царського режіму.** І так між иншими сконфісковано такі „небезпечні" книжки: Грінченко „На роспутті" (повість) і „Брат на Брата"; Заклинський, „Іван Франко як публїцист"; Огієнко, „Вчім ся рідної мови"; Самійленко, „Україні" (вірш) і т. и. Крім сього рішено знищити всї книжки історичного й полїтичного змісту та майже всю публїцистичну лїтературу від 1917 р. (праці Бочковського, Винниченка, Грушевського, Донцова, Єфремова, Кащенка, Коваленка, Левенка, Левитського, Михайленка, Островського, Піменової, Різниченка, Русової, Салїковського, Сьогобочного, Стебницького, Старицького і и.).

ЛЯХИ СУДЯТЬ УКРАЇНЦІВ.

Дня 28. жовтня с. р. відбулась у Львові перед полевим судом при ул. Сикстуській розправа проти **Ілїї Головацького,** господаря з Верхобужа, о укриваннє оружа (злочин проти оружної сили „держави" з § 327. з. к.). По переведенїй розправі під проводом майора Золотенька, обжалованого увільнено. Боронив адвокат **др. Іван Волошин.**

Дня 28. жовтня с. р. відбулась теж перед полевим судом у Львові при ул. Сикстуській друга розправа під проводом майора Золотенька проти **Онуфрія Венґера,** зарібника з Боратина, повіту Золочів, за укриваннє кріса. По переведенїй розправі засуджено обжалуваного за злочин з § 327 з. к., з огляду на те, що терпить на падачку, на 3 роки тяжкої вязниці. Оборонець **др. Іван Волошин** зголосив проти вироку зажаленнє.

ДО ТИХ, КОТРІ НАДСИЛАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ ЗАБАВ ДО „СВОБОДИ".

З причини трудностий набутя ґазетного паперу і високих цін паперу, видавництво „Свободи" є приневолене поробити деякі ограниченя у поміщуваню оголошень про всякі представленя, концерти і балеві забави.

Доки папір і цїни инших матеріялів та робітник були дешеві, доти наша часопись була в змозї поміщувати такі оголошеня, які, загально беручи, відносять ся до поодиноких місцевостий і їх сусїдства, а читачам соток других місцевостий вони роблять лише кривду, бо займають в часописи місце такими річами, якими можна би повідомити місцеву громаду людий иншим способом, як приміром розкиненем друкованих карток. А в часописи вистарчило би оголошувати в спеціяльній рубриці згадку, що в даній місцевости відбудеть ся концерт, представлене чи баль.

Сей практикований доси спосіб мусить ся залишити для добра самої часописи. Папір так подорожів, а навіть тяжко його дістати, що колиб мало ся дальше поміщувати такі оголошеня з програмами, дієвими особами і балями, то даючі сї оголошеня мусіли би платити найменьше 40 центів за один цаль друку поодинокої шпальти за кождочасне поміщенє. Се значило би, що одноразове оголошенє в розмірі 5 цалів довжини в дві колюмни коштувало би чотири доляри, коли звичайна скромна згадка коштувала би всего кількесять центів.

Ми певні, що зладжене в короткій формі оголошенє, поміщене в сталій, спеціяльно заведеній під такі оголошеня, рубриці, звернулоб на себе більшу увагу читачів і інтересуючих ся всяким місцевим рухом забавовим, чим дотеперішні великі оголошеня, розкинені по всїх сторонах часописи, між другими бизнесовими оголошенями.

Заведенєм такої сталої рубрики хочемо призвичаїти інтересуючих ся, щоб вони на будуче шукали за подібними оголошенями лише в сїй нововпровадженій рубриці, а що головне усунемо сим всякі нарікання і докори на переповнене часописи злишними матеріялами.

Задля сеї зміни нїхто не повинен оспорювати оголошеня бизнесові, бо такі оголошеня є добре платні і сталі, а поодинокі кружки, братства і товариства не в силї є платити такі гроші за свої обширні оголошеня. Поплатнїйше буде для таких сторін, коли вони дадуть собі надрукувати програми осібно.

Тому ми уважаємо за конечне зарядити на будуче слїдуючі постанови:

1) Часопись „Свобода" отвирає осібну сталу платну рубрику для оголошень концертів, театральних вистав і балевих забав, а відмовляє місця під оголошеня того рода у виставній формі.

2) В таких оголошенях будесь подавати лише рід забави, дата і місце в якім дана вистава відбудесь, чиїм заходом уладжуєсь, на який дохід і цїна вступу. Именно буде міститись на будуче лише такі оголошеня концертів, представлень і балїв, в яких **не будуть подавані** поодинокі точки програми; дієві особи театральних вистав і всякого рода запрошеня на товариські забави та обширні поклики.

3) Такі оголошеня не можуть бути поміщені більше як **два рази.**

4) Цїна за того рода оголошеня буде виносити від 1-го грудня с. р. 40 цнт. за цаль друку поодинокої шпальти, за кождочасне оголошенє.

5) Лише у виняткових случаях, як приміром підчас окружних народних здвигів, манїфестацій і сьвяточних обходів, буде дозволено подавати програми, розумієть ся, за певною оплатою в порозуміню з видавництвом.

Оголошеня виставні, з програмами і дієвими особами та покликами, які прислано ще перед 1-шим груднем до поміщеня, будуть поміщені у жаданій формі, а всї оголошеня одержані по появі сего поклику, мусять бути надсилані у висше поданій формі.

Щоби на будуче всї сторони були однаково трактовані, просимо всїх тих, котрі будуть надсилати такі оголошеня, приноровити ся до наших жадань, від яких ми не будемо могли відступити.

Заряд видавництва переконаний, що уведенєм в житє сего нового способу оголошуваня товариського руху з наших громад, зникнуть всякі дотеперішні афішові програми в нашій часописи, а їх місця займе инший матеріял, який буде інтересний для всїх читачів. Публика згодом призвичаїть ся до сталої рубрики, і кілька стрічок у нїй заміщених про концерт, баль чи представленє, зробить чи не тусаму роботу, що і виставне дороге оголошенє.

А що головнїйше, перебудеть ся теперішну біду з недостачею паперу.

При сїй нагоді звертаємо також увагу наших українських бизнесменів, котрі оголошують свої бизнеси в нашій часописи, що такі оголошеня будуть рахуватись дорозше як тепер. В їх інтересі лежить, щоб не давати великих оголошень, коли їм вони не оплачують ся.

Видавництво „Свободи".

РУХ У ВІДДЇЛАХ У. Н. СОЮЗА

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. Николая, від. 78, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, в галї церковній. Котрий член на тім мітінґу не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Будеть ся вибирати новий уряд. — І. Стерник, секр.

ЕКЛЕЙ, ПА. Бр. св. Николая, від. 349, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, о годинї 3-тій пополудни. На т'м мітінґу буде старий уряд здавати цїлорічне справоздане, а відтак будеть ся вибирати новий уряд. — А. Мороз, предс.; Н. Війтишин, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Товар. „Січові Стрільцї", від. 97, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, о годинї 2-гій пополудни, під ч. 582½ Ст. Пол Стр. Просить ся всїх членів прийти на сей мітінґ, бо будеть ся вибирати нових урядників, а крім того є инші важні справи до полагодженя. — П. Мудрик, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 388, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся 7. грудня б. р., о годинї 1-шій пополудни, в галї церковній при Третій улици. Всї члени мають явити ся на сім мітінґу, бо є важні справи до полагодженя. Неприсутний член заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. Довжники мають вирівнати всї свої залеглости під загрозою виключеня. — С. Судчак, предс.; С. Мелько, секр.; І. Дацїв, кас.

БІНҐЕМТОН, Н. Й. Сим даєсь до відома членам 21-го віддїлу, що річний мітінґ відбудеть ся 7. грудня б. р., в льокалї Укр. Театрального Клюбу, 21 Гленвуд Аве. Просить ся всїх членів прийти о 2-гій годинї пополудни, бо будеть ся вибирати новий уряд, а крім того є инші важні справи до полагодженя. — С. Лех, секр.

БЕРВІК, ПА. Тов. ім. Мих. Грушевського, від. 164, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, о годинї 1.30 пополудни, в гали церковній. На сей мітінґ повинні прибути всї члени, бо є дуже важні справи до полагодженя. Неявивший ся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00.—М. Федорко, предс.; К. Рибак, кас.; Н. Піціль, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Зап. Січ", від. 206, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в недїлю (дати не подано — Ред.) в Лайсіюм гали під ч. 16. Мейн стр. Кождий член повинен явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя і має бути вибір уряду. — М. Бойко, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. „Січ", від. 136, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 7. грудня б. р., зараз по Службі Божій, в гали парафіяльній під числом 220 Джейн стр. Кождий член має явити ся на тім мітінґу, бо буде справоздане з цїлого року і буде вибирати ся новий уряд. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги. Неприсутний на тім мітінґу член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Повідомляєть ся всїх Українців, котрі ще досі не належать до жадної орґанїзації, що товариство „Січ" буде принимати нових членів без вступного, тож прийдіть і запишіть ся до найпевнїйшої орґанїзації, котра вже не одну вдову і сироту поратувала і потїшила. — В. Войнар, предс.; А. Крупа, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. Рождества Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня б. р., в гали Девіс Сквер Парку при 45-тій і Павліна ул. Початок точно о годинї 2.30 пополудни. На сей мітінґ кождий член повинен явити ся, бо є богато справ до полагодженя, між иншими вибір нового уряду. Неявивший ся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, аби можна зробити точне справоздане. Котрий з членів не вирівнає своїх залеглостий перед або на мітінґу, з тим братство поступить після статута У. Н. Союза. Рівночасно подаєть ся до ласкавої відомости всїм родимцям, що на сїм мітінґу братство буде принимати нових членів без вступного, тож, Братя і Сестри, користайте з нагоди і вступайте в члени нашого братства і У. Н. Союза, а вразї якого випадку певно не пожалуєте. Пожаданим є, щоби кождий член припровадив бодай одного нового члена на мітінґ. — І. Мушинський, предс.; Е. Скородинський, секр.

ПОРТЛЕНД, ОРЕҐОН, Тов. ім. Івана Франка, від. 92, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня б. р., точно о годинї 2-гій пополудни, в домі Михайла Гошовського під числом 735 Гуд улиця. Кождий член має явити ся і вирівнати свої залеглости. Контрольори мають здати своє справоздане. Будеть ся вибирати новий уряд і будеть ся принимати нових членів до товариства і до У. Н. Союза. Член, котрий без важної причини не явить ся на згаданім мітінґу, заплатить $1.00 кари. — Г. Пелех, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Николая, від. 341, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 7. грудня, о годинї 2-гій пополудни, в галї церковній. На сей мітінґ всї члени мають явити ся. Котрий член не явить ся, підпадає карі 50 цнт., а урядник $1.00. Буде вибір нових урядників, річне справоздане і инші важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше будуть виключені з братства і з У. Н. Союза. Будемо принимати нових членів без вступного до братства, а до У. Н. Союза після статута. Кличемо до вас, Українцї: Горїть ся під прапор У. Н. Союза, бо в лучности сила, а в силї наша будучність.—І. Гусак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Уряд тов. „Вільні Козаки", від. 316, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 4. грудня б. р. Кождий член, котрий желає добра товариству і У. Н. Союзови, має явитись. Мітінґи через зимову пору будуть відбувати ся кождого першого четверга по першім. — С. Лотоцький, предс.; М. Паньків, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, о годинї 1-шій пополудни, в церковній гали. На тім мітінґу контрольна комісія здасть рахунок з доходів і розходів за рік 1919-тий. Неявивший ся член заплатить $1.00, а урядник $2.00 кари. Будеть ся збирати на сїм мітінґу на календар У. Н. Союза на рік 1920 по 30 центів. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо в противнім разї будуть виключені з братства і з У. Н. Союза. Будеть ся принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута, — І. Криба, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА., ФРАНКФОРД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 35, подає до відома всїм своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 7. грудня, о годинї 2.30 пополудни, в гали литовській. Просить ся всїх товаришів прибути, бо є важні справи до обговореня. Довгуючі члени мають вирівнати всї свої залеглости в сїм роцї, щоб не переносити довгів на новий рік і щоби не наразити ся на неприємности. Неявивший ся член підпаде карі $1.00, назначеній товариством, а урядник $2.00. Кождий най стараєть ся придбати о скільки можливо нових членів до У. Н. Союза! — В. Пеленський, писар.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеть ся в суботу, 6. грудня, о годинї 6-тій вечер. Члени мають явити ся на означений час, бо є богато справ до полагодженя. Будеть ся принимати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. — Т. Дїка, предс.; П. Похмурський, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОДЯКА.

Сею дорогою в імени нашої громади щиру складаємо подяку Високоповажаним панам бесідникам п. Лячишинови і п. Павчакови, делегатам від Головного Уряду Укр. Нар. Комітету як також п. Ник. Левицькому, воякови з Джерзи Сіти, за їх гарні дуже бесіди послідної неділі (30. падолиста) у нас на вічу в Перт Амбою.

МІСЦЕВИЙ УРЯД У. Н. КОМІТЕТУ В ПЕРТ АМБОЮ:

Михаїл Вітів, Юрій Левків, Пилип Щуцький.

ДЛЯ ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МІШ.

Спів. Драм. тов. ім. Ів. Котляревського відограє

В НЕДІЛЮ, 7. ГРУДНЯ 1919 Р.

в галі Української Хати, 22 Ґрейлінг Евеню, Гамтрамк, Міш.

НЕЩАСНЕ КОХАНЯ

драма в 5. діях зі співами і танцями Л. Я. Манька.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Михайло Тютюн, богатий селянин.................. М. Кулинич
Кулина, його жінка..... М. Вербицька
Варка, їх дочка....... Н. Чахарівська
Семен, парубок .... І. Атаманець
Осип, наймит........ М. Топорівський
Зінька, сплетниця...... М. Вадюківна
Хведот, деньщик......... Д. Атаманець
Хведір, парубок .... С. Лебедь
Кузьма, парубок .... П. Ткачук
Остап, парубок............ С. Блаватник
Хвеська, дівчина........... О. Кривак
Малашка, дівчина........... Н. Занько
Маруся, дівчина............ К. Рудко
Перший рибак .... В. Бухта
Другий рибак .... Т. Бабяк
Третий рибак .... П. Кручко
Четвертий рибак .... Я. Бойко
Хивря, дівчина .... П. Б.
Старшина .... С. Б.
Перша жінка .... М. Гевко
Друга жінка .... А. Лисова
Старости, музики, дівчата, парубки, селяни і салдати.

Річ діє ся в Полтавщині.

Режісер: **Д. Атаманець.**

Вступ $1.00, 75, 50 і 35 цнт.

Початок о годині 7.30 вечером.

143-44 КОМІТЕТ.

ОСТОРОГА!

Заходами „Січової Спілки" а згідно Січи ім. Б. Хмельницького в Ню Йорку 1. відділ С. О. У. в Зл. Державах, вироблено погрудя (бюсти) найбільше заслужених українських мужів як: Петлюри, Грушевського і Винниченка на те лише, щоби доказати сьвітови, що ми уміємо заслужених людий шанувати не тоді як їх перестане вже на сьвіті. Бизнесу на сих погрудях зробити нема в нас на ціли, бо тоді треба би поставити подвійну ціну.

Сі бюсти висилаємо кождому на його адресу хто пришле одного доляра задатку відразу з офісу сего товариства.

Однак лихі люде не сплять і зачинають надуживати чесне імя Січи, називаючи себе агентами Січової Спілки, та при тім „збирають задатки" на бюсти яких ніколи не вишлють.

Тому уважаємо своїм обовязком перестерегти наших людий, нехай не звертають найменшої уваги на жадні підроблені сьвідоцтва краєві ані „бизнескарти", якими послугують ся ріжного рода ошуканції і злодії; такого драба найкрасше віддати поліції.

Люди, котрі занимають ся розпродажею наших бюстів мають сьвідоцтво (леґітимацію) з печатками Спілки і Січи в Ню Йорку з підписами двох урядників Січи.

Тож осторожно! Найліпше посилати замовленя відразу на адресу: С. С., 21 E. 7th St., New York, N. Y.

ЗА СІЧ В НЮ ЙОРКУ:

П. Задорецький, кошовий.

Й. Калявський, секр.

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою витати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се поданем грошевої помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИЙ СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші рідні дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділї і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш моні-ордер почтою, а ми полагодимо скоро Вашу справу.

„БУЛИ КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦЇ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ВЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Січового Базару на рік 1920....50 ц.
Запорожська слава (Кащенка)..........50 ц.
Повна мапа Галичини (в нїй находить ся кожде село)..........25 ц.
Календарик кишенковий на 1920 р.......25 ц.

ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:

SICHOWY BAZAR,
31 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕСТРАВНІСТЬ

Є признакою слабого жолудка.

Чоловік, що терпить на нестравність, дістає нудність, біль жолудка або кишок — одним словом, зачинає хорувати.

Нестравлений корм лежить в його жолудку або кишках і не може легко посувати ся. Він там псуєть ся і гниє, витворюючи гази, які викликають болї.

Сьвітової слави

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ

усуває нестравність і всї недомаганя жолудка, що викликають там болї.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО не містить в собі жадних штучних закрасок.

Запаматайте собі сей образець, аби Ви знали як виглядає правдиве Кальварійське Вино Лічниче.

Купіть ще сьогодня в найблизшій аптицї, в нашого агента або просто від нас одну фляшку. Цїна: $1.35 і 6 цнт. текс.

НАША ҐАРАНТІЯ.

В доказ нашої правдомовности зобовязуємо ся публично звернути кождий цент тому хто докаже, що наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО не є таким, як його описуємо.

D. WROBLEWSKI AND CO.
Одинокі Фабриканти
196 EAST FOURTH STREET, M-3, New York, N. Y.

УВАГА! СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА РОЖДЕСТВО! РОДИМЦЇ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ під зверхностию Державного State Banking Department-у зі згляду на зиму, Рождество і потреби ваших милих в краю висилає ГРОШІ найскорше з ПОРУКОЮ за доручене до ГАЛИЧИНИ, на короткий час тілько

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЛИШЕ ЗА $1.89

Видає перекази банкові асекуровані та гроші по найдешевших дневних курсах, котрі суть платні в кождім закутку сьвіта.

ШИФКАРТИ найдешевше, найскоршою і найбезпечнїйшою спосібностию. Канцелярія нотаріяльна вироблює подамя о найскорше видане документів подорожних під ПОРУКОЮ безплатно для костуменрів. Стараємось для Вас о дешевий нїчліг і спотикаємо тут на стації і відпроваджуємо на корабель кождого костумера. 139—

Зголошуйтесь або пишіть зараз до старого чесного Дому Банкового.
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

S. D. VITA, 2105 FIRST AVENUE, або 339-341 EAST 108th STREET, Dept. Rn. 1. NEW YORK CITY.
БАНКИР,

НОВІСТЬ! ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МІШ. НОВІСТЬ!

Заходом співацького товариства „Бояна" відограєсь пораз перший в Дітройт і Гамтрамк, Міш.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ 1919 Р.

В ГАЛІ ПАРОХІЯЛЬНІЙ ПРИ КЛІПЕРТ ЕВЕНЮ

ГАРНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦЇ

комедія в 3-ох діях з житя полтавських Українців, зі співами і танцями, К. П. Мирославського.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Возьний Тетерваковський ....Василь Запотічний
Виборний, Рудий Макогоненько..........Іван Саврій
Терпелиха вдова.......Анна Сидор
Наталка, її дочка, Кар. Андрусевич
Петро, муж Наталки, М. Андрусевич
Микола, їх родич...Іван Шеремета
Карпеньчиха, вдова,..Кат. Болеста
Галя, їх дочка....Марія Андрусевич
Іван Рябий, салдат, каліка..............Григорій Марчишин
Клим Сторчак ......Андрей Голояд
Музики, хлопці і дївчата.
Річ дієть ся в Полтавщинї.

Дірігент: Андрей Стисловський.

Вступ: $1.00, 75. 50 і 35 цнт. Початок о годині 7.30 вечером.
143-44 КОМІТЕТ.

НАШОВ ВКІНЦИ.

Часом чогось даремно глядаємо, хоч се є близько нас, тільна стільки що знаходимо се, ки сягнути по се. І правдиво тїшимо ся, єсли щасливі єсьмо понеже пословиця каже: „ліпше пізно як ніколи". Так пише п. Ф. І. Клечка з Гортон, Канс. 4-го падолиста 1919-го р., „Через послїдних 6 літ уживав я всїлякого ґатунку піґулки, але всї даремно. А тепер можу обійтись без піґулок. Бувем в Вестерн Кенсес того літа і там казали менї спробувати Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина. Купивем собі 3 фляшки і помогло менї. Тримати буду його в своїй хатї від тепер". Був се певний результат, понеже Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина є найбільше відповідним лікарством на запір, нестравність, біль, голови і всї инші долегливости сполучені з забуренем жолудка. Ваш аптикар має його на складї. Спробуйте рівнож Трінера Лініменту, котрий дає найскоршу поміч на ревматизм і невральґію. 141

JOSEPH TRINER COMPANY,
фабриканти ліків,
1333-1343 S. Ashland Avenue,
Chicago, Ill. (Огол.)

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода"

РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ ДЛЯ ВСІХ.

Бритва, "Gold Medal", з найліпшої англійської сталї, ґварантована, гарно викінчена, уживана барберами. Сю бритву вишлемо даром кождому хто замовить у нас зелїзничий годиник, з 17 камінями і швайцарською машинерією, грубо золочений, повно ґварантований і добре урегульований. Сей годинник продаєсь в склепах від $21.00 до $35.00 штука. Ми продаємо їх по фабричній цінї $8.75. В додатку до ґварантованої бритви, дамо Вам грубо золочений перстінь, гарно оброблений, з дамською фігурою. Ся оферта є лише на короткий час, тому не зволїкайте, а пришлїть своє замовлене сейчас. Сатисфакція ґварантована. — Вишлїть з замовленем лише $1.00. Решту заплатите при одержаню годинника і дарунків. 43.45c51

AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Dept. B—2,
P. O. BOX 1034, NEW YORK, N. Y.

ATLANTIC NATIONAL BANK

продавав вчера чеки і моні-ордери по слідуючих цїнах:

1000 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН	$14.00
1000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК	22.00
1000 ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН	23.00
1000 РУМУНСЬРКИХ ЛЕВІВ	40.00

Гроші вислані тепер будуть виплачені в краю перед Різдвяними сьвятами. 137-49

257 BROADWAY NEW YORK CITY
один бльок від Chamber ул., напроти Сіти Гал.

ВАЖНЕ! ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ!

ПОМОЖІМ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Україна наша цїлковито знищена, знаємо всї. Але в який спосіб помочи Україні, не всї ще знаємо. Знаємо, що наші рідні Братя і Сестри в старім краю НЕ МАЮТЬ В ЩО УБРАТИ СЯ. Не мають УБРАНЯ, не мають ЧОБІТ. Не мають ПОЛОТНА, не мають СУКНА, не мають МАТЕРИЙ, не мають ШКІРИ. Не мають ГОЛОК, НИТОК. Не мають МАШИН ДО ШИТЯ. Не мають РІЛЬНИЧИХ МАШИН до управи ріллї. Не мають МАШИН ДО НАПРАВИ ДОРІҐ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ ФАБРИК. Не мають чим понаправляти зелїзниць: БРАК ШИН, ВОЗІВ, МАШИН, ЛЬОКОМОТИВ. Не мають МАШИН ГІРНИЧИХ анї КОПАЛЬНЯНИХ. Не мають МАТЕРІЯЛІВ ДО ВІДБУДОВАНЯ КОРАБЛІВ.

ТОГО ВСЕГО МИ МУСИМО ДОСТАВИТИ УКРАЇНІ З АМЕРИКИ

АБИ ВОРОГИ НАШІ НЕ ВЗЯЛИ ТУ ДОСТАВУ В СВОЇ РУКИ, ми оснували в НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ АКЦІЙНУ КОРПОРАЦІЮ „AMERUS TRADING CORPORATION".

Наша корпорація буде доставляти на УКРАЇНУ всїх тих потрібних матеріялів.

ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ЗЛОЖЕНО В БАНКАХ ПІВ МІЛЇОНА ДОЛ.

Повідомляємо рівнож, що в коротці отворимо в Ню ЙОРКУ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО І ПРОДАЖУ ШИФКАРТ і висилати будемо наших Українців до старого краю на своїх власних кораблях.

Близші інформації уділює: 139—

AMERUS TRADING CORPORATION,
165 BROADWAY, Phone: Cortland 6700. NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ!

Хто хоче їхати або посилати гроші до краю, просимо до нас звернути ся, бо ми посилаємо гроші

ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ
і
З ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ПРОДАЄМО корони по деннім курсі.

ШИФКАРТИ продаємо на всї лінії по компанїчних цїнах. — Наш Банк еґзистує 25 літ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були під опікою других лікарів і не зістали вилічені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лікаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки дав докази успішного лїченя недуг мущин, женщин і дітий. Він огляне Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосіть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважані за невилічимих зістали мною привернені до здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також примінюю найновійші і найліпші ліки і средства до застрікуваня. Я осягнув найліпші успіхи в обох хронічних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошене буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасьте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь вовсім довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.
В часі відвідин набудете переконаня з вдячних письм моїх пацієнтів

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

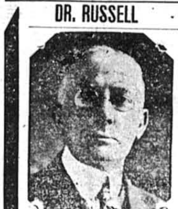
Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вече., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячими на хронїчні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради.

Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю хронічних, нервових і зложених недуг мущин і женщин, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я примінюю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИЙ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий; чи маєте які скірні викиди, які стали упірчиві і неулеглі на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незміняєсь навіть під впливом спочинку, діет і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так, то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Години приняти: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **Dr. RUSSELL,** В неділї і сьвята від 10-ої до 2-гої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛЇЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірчу недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

НЕ ПОСИЛАЙТЕ АНЇ ЦЕНТА! НЕ ПОСИЛАЙТЕ АНЇ ЦЕНТА!

Сей практичний і гарний позолочуваний годинник, котрий має 21 каменїв і не є за малий нї за великий, і тому кождий повинен його мати. Ми радо вишлемо Вам сей годинник не жадаючи від Вас гроший згори. Ви переконаєтесь, що він є гарний і зручний і держить час так докладно, що Ви купите його не гаючись нї хвилї. Витнїть сей купон і вишлїть до нас. На що маєте платити високу цїну за годинник, коли Ви можете дістати у нас по фабричній цїнї. Декотрі склепарі жадають $18.00 і $20.00 за годинник, якого не можна порівнати з нашим. Не чекайте довше, але витнїть сей купон сейчас, бо ся оферта є лише на 30 днів.

НАША ВЕЛИКА ОФЕРТА ПРИ КУПНІ СЕГО ГОДИННИКА.

Ми не будемо писати подробиці про сей годинник, бо він має стільки добрих прикмет, що описуванє їх забрало би много часу і місця, тому ми подамо Вам лише головні його прикмети. Сей годинник має гарно ґравіровану позолочувану окладинку, має 21 каменїв, держить час правильно і не пізнить нї спішить нї на мінуту, бо має спеціяльний реґулятор, який держить годинник в рівнім ході і має дуже добрий механїзм. Ґварантуємо окладки і годинник на 20 лїт. Сей годинник є звісний в цїлих Злучених Державах, Канадї і Европі. Майже кождий знає, що се є один з найлїпших годинників, і о тім можете переконатись як купите. Спитайте когонебудь скілько коштує годинник на 21 каменїв, який є ґварантований на 20 лїт а вони певно скажуть Вам, що він коштує $25.00. У нас можете дістати за $13.95 враз з 19 річами, які є дуже практичні, а іменно: 1) Новопатентована бритва з ножами острими з обох сторін. 2) Пояс до остреня. 3) Машинка до стриженя волося. 4) Перо фонтанове. 5) Обручка на ключі. 6) Шпилька до краватки. 7) Файка. 8) Комбінайційні прибори до голеня, зеркальце і квач. 9) Щітка до волося. 10) Металева касетка на цигаретки. 11. Секретний пулярес, який відімкнути може лише особа знаюча тайну відмиканя. 12) Мішок на тютюн. 13) Ланцушок до годинки. 14) Цигарничка. 15) Комбінаційні прилади до відмиканя кенїв і фляшок, витяганя корків і остреня ножів. 16) Перстїнь сиґнетовий. 17) Комбінаційний перстень, коркотяг, сверлик, перетинач до цигар і престолїтовий ключ. 18) Шкіряний портфель на паперові гроші і документи. Має календарик з одного боку, а з другого місце на Вашу адресу індентіфікаційну. 19) Статуетка свободи з металю. Кождий хто пришле замовлене на сей годинник, який продаємо по фабричній цїнї, дістане сих корисних 19 річий. Не висилайте гроший вперед з замовленем, а лише залучіть купон, а коли дістанете годинник і сих 19 річий, то заплатите $13.95. Колиб Ви не були вдоволені по одержаню годинника, звернїть нам його, а ми звернемо Вам гроші. Ви нїчим не зобовязуєте себе, тому вишлїть до нас купон сейчас:

UNION NOVELTY COMPANY, Dep. 96,
1016 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.

КУПОН ВАЖНИЙ ЛИШЕ НА 30 ДНІВ.
UNION NOVELTY CO., Dept. 96,
1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Панове: Прошу вислати менї позолочуваний годинник на 21 каменїв, який продаєте по зниженій цїнї враз з 19 річами, які даєте даром з годинником. По одержаню сих річий, я заплачу $13.95. Коли буду невдоволений чимнебудь з сего годинника, Ви звернете менї гроші.

Імя ....
Адреса ....

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лікарів

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню діагнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, хемічної аналізи мочи, огляненя лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдів докладного розслїдженя недуги мущин неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є уміркована цїна за лїчене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до нього 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: Статік, Ґалванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Оскіллаторс, і инші модерні апарати

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

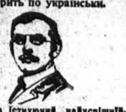
ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA

Години від 9. рано до 6. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнійщих женщин в ріжних займаючих позах, також опис секретної книжки, містячої около 500 образків мущин і женщин в дуже займаючих і наукових позах, як також катальог легких до виконаня штук маґічних і много цікавих а Вам незнаних новостий. Читателю не зволікай, але пиши сейчас, залучаючи 6 цнт. на пересилку. 151св—

M-s L. PIASECKA,

301 E. 10th St., New York, N. Y.

ЮВІЛЕР

Різдвяні дарунки. Співні машини і українські рекорди.

Ми продаємо на сплати. 142св-

Пишіть по український катальоґ.

H. FRIEDMAN,

158 Ferry Street, Newark, N. J.

ЧИ ВИ ІНТЕРЕСУЄТЕСЬ ВАШИМ ЗДОРОВЛЄМ?

Коли так, то зверніть увагу на слідуюче: Богато з вилічених пацієнтів з Ню Йорку, Бруклина, Ню Джерзі і околиці заявляє, що вони охотно посьвідчать про успіхи, які вони осягнули моїми методами лічення. Я уживаю щодня Bacterins, Serums і Vaccines також лічу електрикою, медицинами і оперованем.

Оригінал новисшого письма і фотоґрафію можна бачити кождого часу в моїм офісі. Многі мною вилічені пацієнти з Ню Йорку, Бруклина, Ню Джерзи і околиць охотно заявляють ся зложити свої заяви з осягнених у мене результатів лічення і моєї методи.

Коли терпите на якусь нову скомплікуваву або застарілу недугу а потребуете помочи специяліста прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, безніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральґічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York. Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ҐВАРАНЦІЯ 18.000.000 дол. | 10,000 КОРОН за - - - $160

ДОРОГИЙ РОДИМЧЕ:

З приближаючими ся сьвятами РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО є природним, що кождий, котрий має рідних і знакомих в Европі, бажає післати для них сьвяточний подарунок.

Чи подумали Ви про своїх рідних і знакомих, що може вони ГОЛОДНІ, НЕОДІТІ, НЕОБУТІ?...

Чи знаєте, що можете післати для них гроші через наше БЮРО З ЦІЛКОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ, ЩО ГРОШІ ЗІСТАНУТЬ ЇМ ДОРУЧЕНІ на Сьвята і тим можете їм помочи?

Висилаємо гроші почтою і телеґрафічно до ГАЛИЧИНИ по деннім курсі. Позаяк Курс міняє ся, аби часу не тратити висилайте 160 долярів на 10.000 корон. Коли потрібно буде більше, ми Вам напишемо, а коли курс зменьшить ся, вишлемо до Краю більше як 10.000 корон. За 80 долярів висилаємо 5.000 корон. Меньшої суми не приймаємо. Просимо спішити ся, бо курс може змінити ся і сьвята надходять. Висилка бере около трох тижнів. 139—

Можете бути безпечні за ваші гроші, позаяк висилають ся через компанію з капіталом 18.000.000 ДОЛЯРІВ.

З належним поважанем

БРАТЯ ТЕСЛЮКИ.

Ми єсьмо українці о чім сьвідчить наше родинне імя. Знають сотні тисяч людий і довіряють міліони долярів.

TESLUK BROTHERS, 1106 O'FALLON STR., ST. LOIUS, MO.

— АБО —

TESLUK BROTHERS, 200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА — ВИСИЛАТИ ГРОШІ — НА РІЗДВЯНІ СВЯТА

ЧИМ СКОРШЕ ВИШЛЕТЕ, ТИМ СКОРШЕ ЗАЙДУТЬ, ТИМ ПЕВНІЙШЕ БУДУТЬ ДОРУЧЕНІ. НАШІ ЦІНИ ПРИСТУПНІ, НАША УСЛУГА ЗАГАЛЬНО ЗНАНА ВІД ЧВЕРТЬ СТОЛІТЯ.

МАЄТЕ ЗАМІР ВИСЛАТИ ПАКУНОК, СТАРАТИ СЯ О КАРТУ КОРАБЕЛЬНУ ДЛЯ КОГО З РОДИНИ, ПЛЯНУЄТЕ САМІ ВИХАТИ ДО ВІТЧИНИ, ЗАХОДИТЬ ПОТРЕБА ПОЛАГОДИТИ ЯКУ СПРАВУ НОТАРІЯЛЬНУ, НАПИШІТЬ ДО НАС А ВІДВОРОТНО ОТРИМАЄТЕ ІНФОРМАЦІЇ — ЦІЛКОМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть до нас на таку адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON ST., NEW YORK

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСІНІЇ, ПОЛЬЩІ І ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуване.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Перепроваджуєсь продажи реальностий. 123—

Ми говоримо ло УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK

10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.

ФІЛІЯЛЬНИЙ ОФІС: TYLER & WARWICK STS.

СКОРО ВИЛІЧЕНЄ — СЕ ВАШЕ БАЖАНЄ.

PROF. DR. MOORES, Specialist,

ручить Вам за найліпше лічене кождої недуги.

Має 30-літну практику в місті і може дати Вам лікарську опіку, про яку другі лікарі нічого не знають. Ми лічимо всї хронїчні недуги успішно — ревматизм, кровні недуги, доляглиности печінки, болї жолудка, неправильности мочові, рани і викиди скірні. — Хочемо щоби кождий недужий чоловік прийшов на пораду до нас, а коли Ваша недуга є до виліченя, ми заопікуємось Вами аж до виліченя. 109—

ПОРАДА ДАРОМ. : : : : Низькі ціни за медицини і услугу лікарську.

PROF DR. MOORES, OFFICE, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA. Напротив почти.

Години офісові: 9—6 веч., в суботу до 9. вечер, а в неділі 10—2 попол.

ГРОШІ ДО КРАЮ!!!

по найнизшім курсі і під повною ґарантією пересилає

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Сьвята за плечима. Посилайте гроші тільки через Українське Товариство Американсько-Українське Бюро в Філаделфії.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ

тим, хто має вироблені пашпорти.

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.

322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найліпшої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за 142-53

$345.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стейт Ню Джерзи, 50.000 людкости, 55 мінут віддаленя з Ню Йорку, де находять ся всілякі фабрики, з доброю платнею. На тій землі вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разі купна компанія вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділі до полудня.

Не зволікайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,

63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

МУЗИЧНА НОВІСТЬ!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ СОЮЗ В АМЕРИЦІ

МАЄ НА СКЛАДІ ВІДОМИЙ ЗАГАЛЬНО

МАРШ СОКОЛІВ

Сей марш написав звісний український композитор Я. Ярославенко. Голова У. М. Союза, проф. Едельман, згармонізував його на дуту орхестру, а видав своїм накладом Карло Фішер з Ню Йорку, властитель кількох музичних торговель в Америці й Европі. Сей прекрасний марш є уложений на 31 ріжних інструментів, але може його грати й мала орхестра, зложена з 6 дутих інструментів. Під другою частиною сього маршу (тріо) є підписані латинськими буквами слова: „Соколи, Соколи, ставаймо в ряди" і т. д.

ЦІНА СЬОГО МАРШУ З ОСІБНИМИ НОТАМИ НА КОЖДИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ (РАЗОМ 31) ВИНОСИТЬ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ, І ТО ВЖЕ РАЗОМ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Кожда українська орхестра в Америці повинна мати сей „Марш Соколів" у своїй музичній бібліотеці. 134в—

Замовлення враз з грішми просить ся посилати на адресу:

UKRAINIAN MUSICAL ASSOCIATION,

298 BELMONT AVE., NEWARK, N. J.

ЗАРОБЛЯЙТЕ $35 ДО $100 ТИЖНЕВО!

РОЗПОВСЮДНЮЮЧИ СІ ВАННИ.

Одну на показ висилаємо.

Кождий чоловік уміючий розмовити ся анґлійською мовою, може легко заробляти $35 до $100 тижнево. Позаяк ванна ся є найновійшим винаходом, під кождим зглядом знаменито удосконалена, в котрій небудь кімнаті можна її розставити, сама випорожнюєть ся і дасть ся зложити як парасоль. Ґарантована є, що до 10 літ не буде течи; як також ціна її є для всїх доступною. Памятайте, що на кождих 10 помешкань в 7 нема ванни. 41вс51

По цінник і обширнійші подробиці пишіть зараз до:

IHOR HEROLD, 343 E. 74th STREET, NEW YORK, N. Y.

ВИ МОЖЕТЕ ЇХАТИ ДО ЕВРОПИ, ВИ НЕ МОЖЕТЕ ПЕРЕНЕСТИ ЕВРОПИ СЮДИ, АЛЕ ВИ МОЖЕТЕ БАЧИТИ ЦІЛУ ЕВРОПЕЙСЬКУ ВІЙНУ ТІЛЬКИ ЗА $3.85.

Війна покінчена. Чи ви бажаєте собі бачити ті страшні бої, котрі відбувались у Франції, Бельґії, Росії, Італії, Сербії, Анґлії або других сторонах Европи? Чи ви бажаєте собі бачити борби поміж субмаринами а воєнними кораблями на високім мори? Борбу аероплянів в воздусі? Краї, села і міста понищені і церкви полишені в руїнах, сю фактичну грозу війни, в котрій майже цілий сьвіт боров ся?

Ви можете все се бачити у своїй власній хаті без жадних коштів, представлене все чисто при помочи наших стероскопів послїдного винаходу. Усі ті види були зняті на полях битв і коли ви дивитеєь на них через той стероскоп, ви будете бачити їх так чисто немов би вони були живими. Читане в часописях і книжках не може дати вам так чистого образу як ви бачите ті образці з війни через наш стерескоп. Тоті стероскопи є сумлїнно зроблені і дуже сильні, вистарчать на богато літ а види будуть не аби якою памяткою зі сьвітової війни.

Ті стероскопи з 6-ма серіями видів з війни, займають 150 образців, будуть продавані вам через короткий час тільки по ціні $3.85. Правдива вартість є щонайменше $10.00 і можуть бути замовлювані тільки в нас. Се є щось абсолютно нового і інтересного для вашого дому, тому о скільки бажаєте собі защадити гроші, пришліть своє замовлене сейчас нім ціна буде піднесена. Не посилайте грошей наперед. Залучіть 50 центів почтовими марками як завдаток, решту доплатите коли замовлене зістане доручене до вашої хати. — Пишіть сейчас до: 140в49

UNION PRACTICAL CO., 1065 Milwaukee Ave., Dept. A. 114, CHICAGO, ILL.

КУПУЙТЕ ВОВНЯНІ „СВЕТРИ".

Котрі через короткий час тільки продаємо по зниженій ціні. Єсли хочете мати добрий і дешевий светер, то купіть тепер, понеже за місяць заплатите два або три рази тільки як тепер, тому не надумуйте ся довго, тільки пришліть замовлене сейчас. Продаємо светри після нумерів — дешевше і дорожше.

№ 1. Светер синьої краски, сильно зроблений, з ковніром і двома кишенями. **Ціна $4.95.**

№ 2. Светер зроблений з ліпшої мішаної вовни, сино-темної краски, гарно зроблений, подвійний, з гарним ковніром і двома кишенями. **Ціна $7.98.**

№ 3. Светер з мішаної вовни грубо вязаний, гарно зроблений з первородним ковніром і з двома кишенями — ґарантований. **Ціна $10.98.**

№ 4. Кавалірський светер, зроблений з найліпшої вовни в ріжних красках, які кому подобають ся. Кождий светер ґарантований. Красно викінчений з красним ковніром і двома кишенями. Ціна тільки **$14.95,** в ліпшім ґатунку **$17.98.**

При замовленю подайте нумер светра і ціну, а також подайте міру як великий має бути светер. Маємо числа від найменших до найбільших і так: Ч. 34, 36, 38, 40, 44 і 46. Той послїдний числом є на дуже тугого мущину.

Понисше описуємо гарні і добрі шапки для робітників, вироблювані для тих, котрі не хочуть аби їм мерзли уха, зроблені є з доброї матерії, витикувані грубою ватою і обшиті кожухом так, що по спущеню той закриває уха. Є се дуже добра і вигідна шапка, ґарантована на довгі роки. Ціни після ґатунку: **№ 6—ціна $3.98; № 7—$4.98; № 8—**найліпша і гарно зроблена, **ціна $5.98.** При замовлюваню подайте великість, ціну, як рівнож і краску.

Не потребуєте присилати грошей з гори, а пришліть тільки доляра завдатку, решту доплатите при дорученю. 140в149

Коли хочете скористати з сеї оферти, то не чекайте, але купіть сейчас, а переконаєте ся о вартости нашого товару. Купіть той светер для свого батька або матери і вишліть до старого краю, а з певностию будуть вам за се вдячні.

Замовте своїм кревним в краю, бо як відомо вам, там нема досить одежи, тому коли пішлете їм светри і шапки, то спевностию о Вас ніколи не забудуть.

Присилайте замовленя сейчас до:

AMERICAN SALES CO.,

1926 W. HURON STREET, Dep. 18, CHICAGO, ILL.

КУПОН НА СВЕТЕР.
AMERICAN SALES CO. Dep. 18.

Прошу прислати светер №...... за ціну $............ Залучаю доляра задатку, а решту заплачу при відборі.

Імя і назвиско..........................

....

Адреса ....

Місто ....

Стейт ....

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

ПАРОХІЯ гр.-кат. св. Ап. Петра і Павла в Монесен, Па., пошукує дякоучителя котрий може добре управляти хором так церковним як і сьвітським, провадити школу, уряджувати представленя і концерти. Посаду може обняти сейчас. Ласкаві зголошеня слати під адресою: THEODORE TARAS, 1027 Highland Avenue, Monessen, Pa. 143-44

ПОЗІР! УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ З ДЖЕРЗИ СІТИ І ОКОЛИЦІ.

Добра нагода для кождого Українця купити штор, в якім містить ся **стейшенеря, делікатесен і ґросерия** та кенди бізнес вже вироблений, бо істнує висше 20 літ, межи самими Українцями. З фронту є штор а з заду є руми на мешканя. Жена може сама обслугувати костумерів а муж може ходити до роботи. Ціна дуже приступна. Ґголосіть ся під ч. 356 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J.

Пошукую свого мужа **ПИЛИПА ГРИНЧИШИНА,** з села Кривки, повіт Тернопіль. Тому 4 роки перебував в Літл Фолс, Н. Й. Є чутка, що він перебуває в околиці Мінеаполіс. Хтоби о нім знав або він сам, зволить повідомити на адресу: KAROLINA HRYNCZYSZYN, 88 Walles Avenue, Jersey City, N. J. 142-43

Пошукую свого брата **ОЛЕКСУ СОЛУЧИКА,** з Добротвора, повіт Камінка Струмилова, Галичина. Давнійше перебував в Аргентині, а тепер має перебувати в Шікаго, Ілл. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: PAUL SOLUCHYK, 720 5th Ave., Ford City, Pa. 40-43

Пошукуєсь в важній справі **МИКОЛУ ГЕВКО,** сина Йосифа, з села Камінок, Скалацького повіту. Перебував в Пенсильвенії. AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE, 1011 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 142-48

Пошукую свого вуйка **ПАВЛА БУЧІЯ.** Перебуває в Америці вже десять літ. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN MAJKA, 153 Sellinger Street, Rochester, N. Y. 141-43

Пошукую ЖЕНЩИНИ котра би хотіла заняти ся зарядом мого дому і вихованем двоє дітий. Може бути Українкою, Росіянкою або Полькою, нестаршою над 40 літ. Ласкаві зголошеня слати до: JOHN BERBYNUK, 832 Gratiat Ave., Detroit, Mich. 42-44

Пошукую свого шваґра **ФЕЦЯ КРУКА,** з Вислока, повіт Сянік, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить в дуже важній фамілійній справі зголосити ся до: KIRYLO SALAGA, Box 485, Correapolis, Pa. 39-43

Пошукую своїх братаниць, **КАТЕРИНУ і АННУ ҐРОЗОВСЬКУ.** Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: ONUFER GROZOWSKY, 635 N. River Street, Wilkes Barre, Pa. 142-44

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ЗІЛІНКА,** з села Дідче, повіт Ярослав, Галичина. Шість років тому назад перебував в Байон, Н. Дж. Хтоби про него знав і подасть мені його адресу, дістане $5.00 нагороди. Ласкаві зголошеня слати до: KATHERINA ZILINKA, замужна Матковська, 3633 Sears St., Philadelphia, Pa. 41-43

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

Пошукую в важній справі свого пасерба **СТАНИСЛАВА ВЕРБІЦЬКОГО,** з Комарна, повіт Рудки, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: MIKE POPOWITZ, 184 Heolwig Street, Detroit, Mich. 36-43

Пошукую свою сестру **НАСТУНЮ ІЖАК,** віддана за Луця Худик, вона родом з села Нової Греблї, повіт Підгайцї, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить зголосити ся до: MARIA CZUPROWSKA, замужна Біндар, 187 Co. House, E. Hammond, Ind. 142-44

Пошукую свого брата **НИКОЛУ БРЕЗІЦЬКОГО,** і сестер **АНАСТАЗІЇ НАЗАРУК і КАТЕРИНИ ІЛЬКОВ** з Климових, з Кривотул йових, повіт Товмач, Галичина. Мають перебувати в Місіонес Апостолес, Арґентина, Бразилія. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: MATHEW KLYMOW, 50 Hazel Street, Binghamton, N. Y. 142.44

Пошукую своїх краянів **ПИЛИПА і ЯЦЬКА КРІЛЬ,** та **ІВАНА ЛІВАНДОВСЬКОГО,** з села Гладки, повіт Тернопіль, Галичина. Хтоби про них знав або вони самі, зволять в дуже важній справі зголосити ся до: DANIEL PYTRUCHOWICZ, Box 155, New Alexandria, Pa. 143-45

Пошукую своїх краянів ЮРКА і ВАСИЛЯ ДИМЯНА, з села Чирхави. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: OLGA CHOLEWA, 326 E. Federal Street, Door 14, Youngstown, O. 143-45

Пошукую в важній справі свою краянку **ВАРВАРУ РИБАК,** походить з села Староміщина, повіт Скалат. Вона сама або хтоб про ню знав, зволить повідомити: PAULINA RATUSHNA, 321 St. Paul's Avenue, Jersey City, N. J. 143-45

Де є мій брат **ДЕОНІЗІЙ ПЕЛЕХАТИЙ,** котрий має перебувати в Бофало, Н. Й. Хтоби о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: PLATON PELECHATY, 244 Wayne St., Jersey City, N. J. 143-46

Катерина Семінська, замужна Андрусів, пошукує **ТЕКЛІ МУЗИКА** з села Дмухавці, повіт Бережани, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить в важній справі зголосити ся до: KATIE ANDREWS, 149 Joseph Ave., Rochester, N. Y. 143-45

Пошукую своїх стриєчних братів **ВАСИЛЯ і ФЕДОРА ЗАНИК,** з села Кривотули старі, повіт Товмач, Галичина. Мають перебувати в Місіонес Апостолес, Арґентина, Бразилія вже від 20 літ. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: MICHAEL ZANYK, 44 Holland St., Binghamton, N. Y. 142-44

Де є **ГАВРИЛО ҐУРЕЛЬНИЙ,** з Славучи Великої, пов. Бережани. Перебував тому 4 роки в **Syracuse.** Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголосити ся до: KSENIA GURELNA, 100 St. Mark's Place, New York, City. 142-44

Пошукую в важній справі **РОМАНА КОСТЮКА,** з села Руденка ляцького, повіт Радехів, Галичина. Давнійше перебував в Бофало, Н. Й. Я маю лист від його мами з краю. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: ST. KARLIC, 524 Burlington St., Hamilton, Ont., Canada. 141-43

БЕЗІМЕННИЙ В НЮ ЙОРКУ. Не гарно поступив той пан, що відобрав з адміністрації „Свободи" два листи з краю з села Жукотин в імени Івана Хруставчука з Ню Йорку. Для Вас, пане, сї листи мають малу вартість а для дійсного властителя вони є цінні. Просимо звернути їх листовно на нашу адресу. 143

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до фабрики при випалюваню вугля з дерева і виварюваня вапна. Голоситись до: KEYSTONE WOOD PRODUCTS CO., First National Bank Building, Olean, N. Y. 38-44

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ПРОДАЄТЬ СЯ ҐРОСЕРНЯ, добре вироблений інтерес і в добрім положеню поміж нашими людьми. Інтересовані зволять зголошувати ся під адресою: 2921 Millville St., Philadelphia, Pa. 142-44

НАГОДА. До продажи шевська робітня, в добрім положеню. При робітні вигідне помешкане, дешевий рент. Інтерес дуже добре розвинений. Тижневий дохід пересічно $80.00 і більше. Голоситись листовно на адресу: Box 258, Farmingdale, L. I., N. Y. 41-43

ЧУДОВЕ ШИЛО ДО ШИТЯ.

Сим шилом можете направляти чоботи, упряж, торби. Воно шие сильно і добре, так як машина. Коштує враз з 20 ярдовою шевською дратвою, 2 голками і інструкцією лише $1.00; 7 шил за $5.00. Вдоволене запевнюєсь. Замовіть сейчас. Пошукуєсь аґентів.

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y. 108—

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ
ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до Галичини, Польщі, Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цінах. Доручене запевнюєсь. 130—

EMIL GERMANUS,
мировий судія

183 Springfield Ave. and 211 Ferry St., Newark, N. J.

Оснований 30 літ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Новий страйк углекопів.

Як ми вже доносили попередно, переговори між робітниками і властителями копалень мягкого угля розбили ся. Причина була та, що робітники не згодили ся на 14% підвишки платні.

Ситуація дуже серіозна і правительство мусить її заспокоїти. Углекопи, хоч страйк урядово відкликаний, остають в більшости на страйку. Властителї копалень роблять приготовання, щоби страйк зломити. Вони видадуть поклик до страйкуючих майнерів, щоби повертали до праці з платнею на основі 14% підвишки. Правительство, яке від самого початку виказало прихильні тенденції супроти копальників, обіцяло їм військову охорону при отвореннию копалень. Питанне лише, чи робітники повернуть до праці тепер, коли їх житеві інтереси загрожені.

Ситуація стає ще більше застреною і грізною з тої причини, що робітники в копальнях твердого угля задумали вийти на страйк з симпатії до тих, що вже страйкують. Зі Скрентону доносять, що сей новий страйк має вибухнути з початком грудня. Робітники копалень твердого угля ставлять подібні домагання, що їх товариші з околиць мягкого угля.

Француз головою Міждержавної Трудової Конференції.

Міждержавна Трудова Конференція, створена мировою конференцією, покінчила першу сесію своїх нарад у Вашінгтоні. Головою Конференції вибрано Альберта Томаса, французького робітничого провідника. Він буде мати весь нагляд над роботою Конференції і його осідком буде осідок Союза Держав.

Конференція, в якій взяли участь представники правительств, робітників і капіталістів тих держав, що зголосились належати до Союза Держав, — радила над многими справами.

Між иншим ухвалено, що вагітна жінка перестає працювати шість тижнів перед породом і шість тижнів по породі дитини, а за сей час побирає свою платню з державної скарбниці.

Женщинам і дітям не вільно працювати в ночи.

Принято систему 8-годинного дня праці і 48-годинного тижня праці.

В жадній державі, крім Японії, не вільно працювати дітям низше 14 літ життя. Лише в Японії можуть працювати у промислових галузях діти, що покінчили 12 рік життя.

Архиепископ Александер програв процес.

Александер Немоловський архиепископ православної церкви в Злучених Держав і Канаді, програв процес в нюйорськім суді з Іваном С. Кедровським, православним сьвящеником в Бруклині, Ню Йорк Сіти. Кедровський оскаржив архиепископа за се, що він мимо наказу суду не хотів передати $2.041, зібраних з продажи товарів в церковнім склепі, 13 Іст 97 улиця, Ню Йорк. Судія МекАвой наказав Немоловському звернути ті гроші церковному опікунови найдальше до 20 днів, бо в противнім случаю піде до арешту і буде там сидіти доти, доки не зверне гроші. — Немоловський має тепер кілька ріжних процесів зі сьвящениками та парохіянами.

Віче в Ню Брітен і посьвячене прапора.

В неділю 23. падолиста 1919 в Ню Брітен і Теривіл, Конн., відбулись віча в справі протесту проти рішення мирової конференції, що віддала українські землї на 25 літ у ляцьку неволю. На обох вічах учасники запротестували грімко і рішучо проти виряджєної нам кривди та постановили злучити свої сили для боротьби за красшу долю.

На вічах предсїдателював о. Йосиф Пелехович, звісний щирий український патріот та народолюбець. Його то заходами головно відбулись ті віча. Головним референтом був Микола Д. Величко, з рамени У. Н. Комітету. Представивши найновійше положеннє української справи, бесідник взивав нарід до неустрашимої боротьби за свої права, котрі нам хочуть зрабувати ненависні сусіди. „Не очікувати нам вже помочи від нікого, бо навіть американські делеґати, що обіцяли поперти нашу справу, — пішли проти волї українського народу, бо 6,000.000 нас в Галичині і Холмщині віддали на поталу ворогів. Лиш сього ганебного договору український нарід не підпише. Сей злодійський документ український нарід перетне мечем і втопить його у крови. Бо для нас не оставляєть ся тепер ніщо, лише боротьба — повна жертв, повна самопосьвяти, повна крови! Своєю кровю сучасне поколїннє мусить окупити життє своїм нащадкам!"

Нарід був безгранично обурений на рішенне мирової конференції та висловив пошану англійському правительству, що стало бодай вчасти в обороні нас, покривджених. Виявлено також сподіванне, що й правительство демократичних горожан Злучених Держав схоче зрозуміти наші сьвяті домагання зєдиненої независимої української републики.

Принято одноголосно отсі резолюції, з котрих дві перші вислано до Вашінгтону:

„Українці в Ню Брітен (в Теривіл), Конн., зібрані на вічу 23. падолиста 1919, дізнавшись про віддачу східної Галичини (з Лемківщиною) у 25-літну неволю Ляхів, висказують свій глибокий жаль та велике обуреннє з приводу такого несправедливого рішення, і перед лицем демократії заприсягають собі єдність у незломній боротьбі з історичним ворогом Польщею за освободженнє українського народу з польського ярма.

„Український нарід, сьвідомий своїх прав, буде бороти ся за них до послїдної каплї крови і не устане в боротьбі доти, доки не направить собі сам кривди, заподіяної йому мировою конференцією.

„Українці в Ню Брітен (в Теривіл), Конн., взивають Український Народний Комітет, щоби зарядив в найблизшім часї протестаційні віча по всіх українських громадах Злучених Держав та Канади, щоб дати народови нагоду запротестувати проти несправедливої постанови мирової конференції, яка віддала 6,000.000 Українців у ляцьку неволю".

Один такий протестаційний день відбув ся вже заходом У. Н. Комітету 15. червня 1919, коли 400 українських громад протестувало проти ляцьких претенсій до українських земель. В другім протестаційнім дни Українці мають запротестувати проти акту насильства мирової конференції.

*

Минувшого четверга в Ню Брітен відбулось посьвяченє українського прапора, власність місцевого січового товариства. В українській церкві о. Й. Пелехович відправив Службу Божу та панахиду по поляглих героях, що впали в боротьбі за волю України. Отець Йосиф виголосив палку промову, взиваючи нарід в імя Всевишнього боронити сьвяту правду України, боронити її справу до загину, в боротьбі здобувати її волю. Слухаючи щирі слова, здавало ся, що се працальна промова „Шевченкових попів", що — посьвятивши ножі і шаблюки — благословили та виправляли козацтво на бій з лютими катами — шляхтою та бісурменами. Плакав народ і присягав у серці кровавім відомстити люту кривду.

Опісля тисячний похід рушив улицями до Народного Дому, де відбулось врученнє прапора. Тут бесідники виголосили ряд промов. З ряду промовляли: Микола Д. Величко, Петро Задорецький (з Ню Йорку), Іван Бойко (з Бріджпорт), п. Мегаль (з Ню Йорку), о. Йосиф Пелехович і панна Емілія Пелехович, студентка колеґії в Ню Брітен. Діти віддали кілька січових вправ, що зробило на присутних незвичайно миле вражіннє.